

Usos i “costums” al Pirineu català.

Sr. Mercè Gili i fernández

Departament de Geografia i Sociologia de la Universitat de Lleida.

Resum de la ponència presentada a les Jornades sobre Turisme i sostenibilitat al Pirineu celebrades a l'Arxiu Comarcal de Sort (Joaquim Sostres, s/n), el 22 i 23 d'octubre de 2004

“La mostra que a Naut Aran està tenint lloc especulació urbanística és que el preu del sòl és actualment de 5.500 € el metre quadrat, tant com al Passeig de Gràcia de Barcelona. A l'estat espanyol les segones residències representen un 32% del total d'habitatges construïts, és el país que encapçala el rànquing europeu. En algunes poblacions de l'Alt Pirineu, com Alp, aquesta xifra puja fins al 90%. La demanda de segones residències no es deu tant al turisme com a l'estalvi fiscal i els diners negres que manegen determinades classes socials molt altes. A La Pleta, Vaqueira, hi ha segones residències que només estan ocupades un cap de setmana l'any. Si tenim en compte un titular sortit recentment als diaris que diu: “Les comarques de muntanya són les que tiren de l'economia”, veiem clarament que és a causa de la construcció i no del turisme. L'esquí no és el motor econòmic del Pirineu. Entre el 1981 i el 2001 s'han construït 14.700 nous habitatges a Catalunya, que representa uns 6 per cada mil habitants. A Naut Aran aquesta xifra puja fins a 50 habitatges per cada 1000 habitants., i a Vaqueira 140 per cada 1.000 habitants. El major increment de places i habitatges coincideix amb els anys 80, quan proliferen les pistes d'esquí. Les segones residències no creen llocs de treball estables, només en el període de construcció i part de la mà d'obra especialitzada, com lampistes, etc. La porten les empreses amb elles, i són majorment de fora del territori. El cost energètic i de manteniment dels complexos de segones residències suposa un desequilibri per a la població local. Els que s'emporten els guanys són els promotors, molts dels quals són de fora, i a més encareix la primera vivenda per als locals. Aquest estiu s'ha posat en qüestió el model “ de sol i platja “ del litoral però fins ara mai s'ha qüestionat el model de “turisme de masses” que impera i fa malbé el Pirineu. Cal tenir en compte que el territori s'acaba i amb ell les compensacions urbanístiques: com es costejaran les millores i modernitzacions d'aquests complexos de segones residències, quan s'acabin aquests ingressos municipals per compensacions? A Vaqueira, a la cota 1500, ja s'han acabat. Cap polític amb sentit comú pot afirmar actualment que no hi ha especulació urbanística al Pirineu.